

165 Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Παντείου

Το Τμήμα προήλθε από την διάσπαση του τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Στόχος του Τμήματος

Το Τμήμα έχει ως βασικό του σκοπό «την μελέτη και ανάλυση των κοινωνικών δομών και τάσεων μετασχηματισμού της κοινωνίας» και «τον προγραμματισμό και εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο». Ο σκοπός του Τμήματος συνδυάζει έτσι την θεωρητική αναζήτηση με την πρακτική εφαρμογή. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος πρέπει να γνωρίζουν και να μπορούν να ενεργούν «μετά λόγου γνώσεως» σε ολόκληρο το φάσμα εκτύλιξης της κοινωνικής μεταβολής. Το Τμήμα έχει έτσι ένα δυναμικό χαρακτήρα που του επιτρέπει να ανταποκρίνεται στις συνεχείς θεωρητικές εξελίξεις που σημειώνονται στους επιστημονικούς τομείς που καλύπτει και στις πρακτικές ανάγκες που ανακύπτουν στην συνεχώς μεταβαλλόμενη ελληνική κοινωνία.

Επαγγελματικές προοπτικές

Το πτυχίο του Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας παρέχει ένα μεγάλο εύρος επαγγελματικών δυνατοτήτων στους κατόχους του. Χάρη στο κοινό ευρύ και γενικό υπόβαθρο που προσφέρει σε όλους τους φοιτητές του Τμήματος το ενιαίο πτυχίο, οι πτυχιούχοι του, ανεξάρτητα από την Κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν, μπορούν να απασχοληθούν σε οποιοδήποτε κλάδο του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα που απαιτεί επιστημονικά εφόδια διεξαγωγής επιστημονικής έρευνας, χάραξης πολιτικής, σχεδιασμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής παρέμβασης κ.λ.π.

Η Κοινωνική Ανθρωπολογία προσφέρει αυξημένες ευκαιρίες για απασχόληση σε θέσεις που έχουν ως αντικείμενο τους διάγνωση κοινωνικών αναγκών, προνομιακά προγράμματα, πολιτιστικά προγράμματα, Πνευματικά Κέντρα, Μουσεία κ.λ.π

Σπουδές

Κύριος άξονας των σπουδών : Η μελέτη της κοινωνικής μεταβολής. Κύριος άξονας, γύρω από τον οποίον αρθρώνεται το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, είναι η διαδικασία της κοινωνικής μεταβολής, οι προϋποθέσεις και οι επιπτώσεις της. Στο θεωρητικό επίπεδο ο κεντρικός προβληματισμός του Τμήματος αρθρώνεται γύρω από το πρόβλημα της συνέχειας και της αλλαγής, ως σταθερών στοιχείων της κοινωνικής πραγματικότητας, τόσο στη συγχρονική όσο και στη διαχρονική της διάσταση. Στο πρακτικό επίπεδο ο προβληματισμός αυτός εστιάζεται σε δύο ζητήματα, τα οποία αντιστοιχούν στις δύο Κατευθύνσεις του ενιαίου πτυχίου. Το ένα ζήτημα, κεντρικό θέμα της Κατεύθυνσης της Κοινωνικής Πολιτικής είναι το πρόβλημα των μορφών που προσλαμβάνει η κοινωνική μεταβολή στην εκτύλιξή της και συνακόλουθα της οργανωμένης παρέμβασης του συντεταγμένου κοινωνικού συνόλου με σκοπό τον έλεγχο και την πρόληψη των δυσμενών επιπτώσεών της και, παράλληλα, τον προσανατολισμό της προς την κατεύθυνση της επέλευσης επιθυμητών και επιδιωκτέων καταστάσεων και συνθηκών. Το άλλο ζήτημα, κεντρικό θέμα της Κατεύθυνσης της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, είναι η μελέτη των συνθηκών κάτω από τις οποίες εκτυλίσσεται η κοινωνική μεταβολή. Το ζήτημα αυτό έχει δύο όψεις. Από τη μια μεριά είναι οι εξωτερικές προς το συντεταγμένο κοινωνικό σύνολο, ανάγκες που προκαλούν την κοινωνική μεταβολή. Από την άλλη οι εγγενείς ανάγκες που οδηγούν σε αντιδράσεις προς, και/ή σε στρεβλώσεις της κοινωνικής μεταβολής, που επιδιώκεται με την οργανωμένη παρέμβαση της περιβάλλουσας ευρύτερης κοινωνίας. Με τον τρόπο αυτόν οι δύο Κατευθύνσεις συμβάλλουν, από την ιδιαίτερη σκοπιά της η καθεμιά, στην προσπάθεια του Τμήματος για σφαιρική αντιμετώπιση του φαινομένου της κοινωνικής μεταβολής, τόσο σε επίπεδο διδασκαλίας όσο και σε επίπεδο έρευνας.

Η Κοινωνική Ανθρωπολογία

Η ανθρώπινη κοινωνία είναι το άμεσο αντικείμενο της Κοινωνιολογίας και της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Και οι δύο είναι συγκριτικές, γενικεύουσες και ερμηνευτικές επιστήμες. Η βασική τους διαφορά βρίσκεται στο γεγονός ότι η Κοινωνιολογία μελετάει τα κοινωνικά φαινόμενα στο μακροεπίπεδο ενώ η Κοινωνική Ανθρωπολογία στο μικροεπίπεδο, στο επίπεδο δηλαδή της αμεσότητας της εμπειρίας και της διανθρώπινης σχέσης. Και αυτός ακριβώς ο προσανατολισμός της είναι που την κάνει τόσο σημαντική για τη μελέτη της κοινωνικής μεταβολής. Γιατί ενώ η Κοινωνιολογία μπορεί να μελετήσει τη

μεταβολή στο επίπεδο της τάσης και του αποτελέσματος, η Κοινωνική Ανθρωπολογία διαθέτει τα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία που της επιτρέπουν να μελετήσει τα φαινόμενα της κοινωνικής μεταβολής “εν τω γίνεσθαι”, την ώρα που εκτυλίσσονται. Δίνει έτσι μια έντονη ποιοτική διάσταση στη μελέτη, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του κοινωνικού σχεδιασμού και της κοινωνικής παρέμβασης. Ο συνδυασμός της μελέτης της κοινωνικής μεταβολής μέσα από την μακρο-οπτική της Κοινωνιολογίας και των άλλων συναφών κοινωνικών επιστημών, όπως είναι η Οικονομική, Πολιτική Επιστήμη, το Δημόσιο Δίκαιο και η Ιστορία, και παράλληλα από την μικρο-οπτική της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας είναι που προσδίδει στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας τον έντονα καινοτόμο και πρωτοποριακό χαρακτήρα του.

Το Πρόγραμμα Σπουδών

Διδασκόμενα μαθήματα:

Εισαγωγή στην Οργάνωση και τη δυναμική της κοινωνίας
Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία
Εισαγωγή στην οικονομική θεωρία
Επισκόπηση της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας της Ευρώπης
Εισαγωγή στις Πανεπιστημιακές σπουδές και την επιστημονική σκέψη
Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική Ιστορία της Ανθρωπολογικής σκέψης
Εισαγωγή στη Στατιστική: Περιγραφική στατιστική
Μέθοδοι σχεδιασμού, ελέγχου και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής
Σύγχρονη ανθρωπολογική θεωρία
Ανθρωπολογία της κοινωνικής μεταβολής
Σύγχρονες κοινωνιολογικές θεωρίες
Κοινωνιολογία της Κοινωνικής Μεταβολής
Ιστορία της Κοινωνικής Πολιτικής στην Ευρώπη
Ιστορία και θεωρία της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα
Μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική
Κοινωνική πολιτική και τοπική αυτοδιοίκηση
Οικονομικές θεωρίες της Κοινωνικής Πολιτικής
Τα οικονομικά της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής πρόνοιας
Συλλογικές εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα
Εισαγωγή στις Εργασιακές σχέσεις
Φύλο και Κοινωνική Πολιτική
Ζητήματα Κοινωνικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Οικονομικές πολιτικές αναδιανομής του εισοδήματος
Ανεργία και Πολιτικές Απασχόλησης
Ανθρωπολογία των φυλών
Αστεακή Ανθρωπολογία
Ανθρωπολογικές έρευνες στα Βαλκάνια και στη Μεσόγειο
Ανθρωπολογία της τροφής και του ποτού
Ανθρωπολογία της εκπαίδευσης
Ανθρωπολογία και λαογραφία
Εδραίες και Νομαδικές κοινωνίες
Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση
Ανθρωπολογία ισλαμικών κοινωνιών
Γλώσσα και επικοινωνία
Ανθρωπολογία των Σύγχρονων Δυτικών Κοινωνιών

Ανθρωπολογικές και Ιστορικές Προσεγγίσεις του Αγροτικού χώρου
Ανθρωπογεωγραφία του Αγροτικού Χώρου
Ανθρωπογεωγραφία του Αστυακού Χώρου
Η οργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Δημογραφία της σύγχρονης Ελλάδας
Αγροτικός χώρος και Αγροτική Πολιτική στη Σύγχρονη Ελλάδα
Τα κοινωνικά δικαιώματα
Στεγαστική πολιτική και κοινωνικές ανισότητες
Εθνικό Κράτος, Υπερεθνικοί σχηματισμοί και συλλογική ταυτότητα
Παγκοσμιοποίηση και Νέα Κοινωνικά Κινήματα
Μέθοδοι και τεχνικές της δημογραφικής ανάλυσης
Πληθυσμιακές μεταβολές, αγορά εργασίας και κοινωνική ασφάλιση
Θεωρητικές προσεγγίσεις της κοινωνικής πολιτικής και του κράτους πρόνοιας
Ανθρωπολογία της σύγχρονης Ελλάδας
Κοινωνική και ιστορική δημογραφία
Εισαγωγή στην Νεοελληνική Κοινωνία
Εισαγωγή στην κοινωνιολογική θεωρία
Εισαγωγή στην κοινωνική και οικονομική γεωγραφία
Εισαγωγή στη θεωρία των εμπειρικών κοινωνικών ερευνών
Οικογένεια και οικογενειακή πολιτική
Εισαγωγή στις ποιοτικές ερευνητικές μεθόδους
Κοινωνική και επαγγελματική κινητικότητα
Εισαγωγή στη δειγματοληπτική θεωρία και πρακτική
Εισαγωγή στα δημόσια οικονομικά
Μεθοδολογία της κοινωνικής ανθρωπολογίας
Κοινωνική ένταξη και κοινωνικός αποκλεισμός
Δεοντολογία της κοινωνικής έρευνας και της κοινωνικής παρέμβασης
Εισοδηματικές ανισότητες και φτώχεια
Θέματα νεώτερης Ελληνικής ιστορίας
Ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των Κοινωνικών Υπηρεσιών
Εισαγωγή στο δίκαιο της Κοινωνικής Πολιτικής
Σύγχρονα κοινωνικά κινήματα και κοινωνικές παρεμβάσεις
Κοινωνική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Οργανισμών
Γυναίκα και απασχόληση
Τα οικονομικά της υγείας
Υγεία και υγειονομική πολιτική στη νεώτερη Ελλάδα
Ηλικία και κοινωνική πολιτική
Σύγχρονες τάσεις στον τομέα των εργασιακών σχέσεων
Θεωρίες και θεσμοί εργατικής συμμετοχής
Κοινωνική εκπροσώπηση και κοινωνικός διάλογος στην Ευρώπη
Τα Οικονομικά της απασχόλησης
Πολιτική του ελεύθερου χρόνου και του πολιτισμού
Πολιτικές για την ισότητα των φύλων
Εισαγωγή στην ιστορία του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος
Οι εργασιακές σχέσεις στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης -Τάσεις και προοπτικές
Αντικείμενα της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Ανθρωπολογία των Συμβολικών Συστημάτων
Ανθρωπολογικές θεωρίες της οικογένειας και της συγγένειας
Οικονομική Ανθρωπολογία
Πολιτική Ανθρωπολογία
Πολιτισμική Ανθρωπολογία
Ανθρωπολογία του σώματος
Ανθρωπολογία του υλικού πολιτισμού
Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της μετανάστευσης
Κοινότητα, συλλογικές ταυτότητες και πολιτισμικές ομάδες
Εθνογραφίες άλλων κοινωνιών
Ευρωπαϊκή Ανθρωπολογία
Ανθρωπολογία της κοινωνικής παρέκκλισης
Ανθρωπολογία της υγείας
Ανθρωπολογία του δικαίου
Ανθρωπολογία του τουρισμού
Μορφές και μετασχηματισμοί κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης του ελληνικού αγροτικού χώρου
Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
Κοινωνικές διαστάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής
Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο ελληνικός αγροτικός χώρος
Κράτος και Κοινωνία
Άτομο και Κοινωνία
Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εργασίας
Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος)
Κοινωνιολογία του ελεύθερου χρόνου και του πολιτισμού
Προκαπιταλιστικοί τρόποι παραγωγής - Η θεωρία της μετάβασης
Κοινωνική ρύθμιση της εργασίας και της απασχόλησης
Ύπαιθρος και τοπική ανάπτυξη
Θεωρίες των διακρίσεων και της κατάτμησης της αγοράς εργασίας
Σεμινάρια

Πληροφορική: SPSS
Επαγωγική Στατιστική
Ανθρωπολογία και Πολιτιστικά μουσεία
Μνήμη και παρελθόν εθνογραφικές προσεγγίσεις
Οπτική Ανθρωπολογία - θεωρητικές προσεγγίσεις πρακτικές εφαρμογές
Ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής: Εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Εφαρμογές μεθόδων σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων Κοινωνικής πολιτικής
Ανθρωπολογία της υγείας: Κοινωνικοπολιτισμικές όψεις υγείας και της αρρώστιας
Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις των Αρχαϊκών πηγών
Πτυχιακή Εργασία